

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-85-23

Druk nr 3422
Warszawa, 30 czerwca 2023 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy

- o zmianie ustawy o finansach publicznych.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o finansach publicznych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 112a dodaje się art. 112a¹ w brzmieniu:

„Art.112a¹. 1. W przypadku gdy najbardziej aktualne prognozy Komisji Europejskiej przewidują, że:

1) wartość relacji wyniku nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do produktu krajowego brutto w roku *n-1* lub roku *n*, o których mowa w art. 112aa ust. 1, jest niższa niż -3%, lub

2) wartość relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do produktu krajowego brutto w roku *n-1* lub w roku *n*, o których mowa w art. 112aa ust. 1, jest wyższa niż 60%

– Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej na rok *n*, o którym mowa w art. 112aa ust. 1, w którym uwzględniła w kwocie wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, dostosowanie fiskalne, które wynosi co najmniej 0,5 punktu procentowego produktu krajowego brutto.

2. Dostosowanie fiskalne może być niższe niż 0,5 punktu procentowego produktu krajowego brutto, jeżeli wynika to z zaleceń Rady Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 121 ust. 2 lub ust. 4 lub art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.”;

¹⁾ Niniejsza ustawa uzupełnia wdrożenie dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str. 41).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1692, 1725, 1747, 1768, 1964 i 2414 oraz z 2023 r. poz. 412, 497, 658, 803 i 1059.

2) w art. 112aa:

a) w ust. 1:

– wzór WYD_n otrzymuje brzmienie:

$$„WYD_n = WYD_{n-1}^* * E_n(CPI_n) * WPKB_n + K_n + E_n(\Delta DD_n)”,$$

– w objaśnieniu do symbolu $E_n(\Delta DD_n)$ po wyrazach „przekroczenia przez każde z nich 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonego Sejmowi” dodaje się wyrazy „, , przy czym rok n nie jest wcześniejszy niż rok 2024”,

b) w ust. 3 w części wspólnej po wyrazach „w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonego Sejmowi” dodaje się wyrazy „, , oraz o wartość klauzuli obronnej”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wielkość korekty kwoty wydatków K_n , o której mowa w ust. 1:

1) w przypadku gdy prognozowana w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n , o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi dynamika wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku n , o którym mowa w ust. 1, nie jest mniejsza o więcej niż dwa punkty procentowe od wskaźnika średniokresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych $WPKB_n$, o którym mowa w ust. 1, jest obliczana według wzoru:

$$K_n = - DF_n * E_n(PKB_n^{CB})$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

DF_n – dostosowanie fiskalne w wielkości, o której mowa w art. 112a¹ ust. 1 albo ust. 2,

$E_n(PKB_n^{CB})$ – prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n , o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi produkt krajowy brutto w cenach bieżących w roku n , o którym mowa w ust. 1;

2) w pozostałych przypadkach wynosi 0.”,

d) po ust. 4 dodaje się ust. 4a–4d w brzmieniu:

„4a. Wartość klauzuli obronnej jest równa sumie:

- 1) różnicy pomiędzy planowanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w roku n , o którym mowa w ust. 1, a wartością dostaw sprzętu wojskowego planowaną do otrzymania w roku n , o którym mowa w ust. 1, oraz
- 2) różnicy pomiędzy wykonanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1, a wartością dokonanych dostaw sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1, oraz
- 3) różnicy pomiędzy wartością planowanych na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, dostaw sprzętu wojskowego, a planowanymi na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, wydatkami na zakup sprzętu wojskowego, uwzględnionej w klauzuli obronnej zawartej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi.

4b. Minister Obrony Narodowej przekazuje Ministrowi Finansów dane dotyczące wartości:

- 1) planowanych wydatków na zakup sprzętu wojskowego w roku n , o którym mowa w ust. 1, oraz wykonanych wydatków na zakup sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1;
- 2) dostaw sprzętu wojskowego planowanych do otrzymania w roku n , o którym mowa w ust. 1, oraz dokonanych dostaw sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1.

4c. Wartości planowanych i wykonanych wydatków oraz planowanych i dokonanych dostaw, o których mowa w ust. 4b, ustala się zgodnie z zasadami ustalania danych, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w zakresie wydatków militarnych.

4d. Wartość klauzuli obronnej, o której mowa w ust. 4a, jest obliczana na podstawie danych, o których mowa w ust. 4b, przekazanych Ministrowi Finansów przez Ministra Obrony Narodowej w terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej. Do czasu przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej, w przypadku zaistnienia zmian mających wpływ na wartość klauzuli obronnej, Minister Obrony Narodowej jest obowiązany przekazać niezwłocznie zmienione dane. Minister Obrony Narodowej przekazuje dane w formacie, o którym mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia Rady

(WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.”,

- e) uchyla się ust. 5;
- 3) w art.112d uchyla się ust. 8;
- 4) w art. 142:
 - a) w ust. 1 pkt 6b otrzymuje brzmienie:

„6b) informacje o wielkości wskaźnika średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, wielkości korekty kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, wartości klauzuli obronnej, o której mowa w art. 112aa ust. 4a, poszczególnych różnicach, o których mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 1–3, każdym dyskrecjonalnym działaniu przekraczającym 0,03% wartości produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 112aa ust. 1, aktualizacji wartości działań dyskrecjonalnych, o których mowa w art. 112aa ust. 1, oraz o każdym jednorazowym i tymczasowym działaniu po stronie dochodów przekraczającym 0,03% wartości produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;”
 - b) uchyla się ust. 3;
- 5) w art. 182:
 - a) w ust. 4:
 - po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) informację o różnicy pomiędzy wykonanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego, a wartością dokonanych dostaw sprzętu wojskowego.”
 - uchyla się pkt 7,
 - b) ust. 4a otrzymuje brzmienie:

„4a. W roku s, o którym mowa w art. 112d ust. 3, do sprawozdania nie dołącza się informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 6 i 6a.”
 - c) uchyla się ust. 4b.

Art. 2. 1. Przepisy art. 112a¹, art. 112aa oraz art. 142 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do projektu ustawy budżetowej na rok 2024.

2. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 i 2025 przyjmuje się, że różnica, o której mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1 wynosi 0.

3. Dane do projektu ustawy budżetowej na rok 2024, o których mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, Minister Obrony Narodowej przekazuje ministrowi właściwemu do spraw budżetu w dniu następującym po dniu wejścia w życie ustawy albo za zgodą ministra właściwego do spraw budżetu w terminie późniejszym.

Art. 3. 1. Przepisy art. 182 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się po raz pierwszy do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2024.

2. Do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2023 stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2023 dołącza się informację o realizacji kwoty wydatków, o której mowa w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256), powiększonej o:

1) zrealizowane:

a) wydatki budżetu państwa, o których mowa w art. 124 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, oraz zrealizowane wydatki inwestycyjne z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1,

b) wydatki inwestycyjne państwowych funduszy celowych lub funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

– z wyłączeniem wydatków na zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wpłat organów i jednostek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rachunek państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych;

2) zrealizowaną kwotę wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i związków metropolitalnych, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, przepisy art. 112aa ust. 2–2b ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 4. Do obliczenia kwoty wydatków WYD_n, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok budżetowy 2024 przyjmuje się:

- 1) kwotę wydatków WYD_{n-1}^* , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, równą 1 568 249 360 tys. zł;
- 2) dostosowanie fiskalne, o którym mowa w art.112a¹ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, które wynosi 1,2 punktu procentowego produktu krajowego brutto, chyba że z zalecenia Rady Unii Europejskiej wydanego na podstawie art. 121 ust. 2 lub art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wynika mniejsze ograniczenie tempa wzrostu wydatków.

Art. 5. W przypadku zmiany ustawy budżetowej na rok 2024 w zakresie, o którym mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 1, do obliczenia kwoty wydatków WYD_n , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2024, przyjmuje się kwotę wydatków WYD_{n-1}^* , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, równą realizacji w roku 2023 kwoty wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wynikającą z informacji, o której mowa w art. 3 ust. 3, jeżeli kwota ta jest znana.

Art. 6. Do obliczenia kwoty wydatków WYD_n , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok budżetowy 2025 przyjmuje się kwotę wydatków WYD_{n-1} , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obliczoną według wzoru:

$$WYD_{n-1} = WYD_{2023}^w * E_{2024}(CPI_{2024}) * WPKB_{2024} + K_{2024} + E_{2024}(ADD_{2024})$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

WYD_{n-1} – kwota wydatków określona w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2025 przedłożonego Sejmowi służąca do ustalenia kwoty wydatków WYD_n , o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,

WYD_{2023}^w – powiększona i zrealizowana kwota wydatków, wynikająca z informacji, o której mowa w art. 3 ust. 3,

$E_{2024}(CPI_{2024})$ – prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w roku 2024; jeżeli wskaźnik jest niższy od 1, przyjmuje się, że wynosi 1,

WPKB₂₀₂₄ – wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych zawarty w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi z dokładnością do setnych części procentu,

K₂₀₂₄ – wielkość korekty kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawarta w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi,

E₂₀₂₄(ΔDD_{2024}) – suma wartości działań dyskrecjonalnych przekraczających 0,03% wartości produktu krajowego brutto, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawartych w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi.

Art. 7. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 oraz w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2024, w przypadku zmiany ustawy budżetowej w zakresie, o którym mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 1, w prognozowanej wartości ogółem działań dyskrecjonalnych, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się:

- 1) wprowadzenie w roku 2023 gazowego odpisu, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 556) oraz odpisu, o którym mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 1113) – w zakresie wartości środków należnych w styczniu 2024 r.,
- 2) indeksację od dnia 1 stycznia 2024 r. stawek podatku akcyzowego na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie,
- 3) obniżenie w roku 2023 stawki podatku od towarów i usług na podstawowe produkty żywnościowe – w zakresie wpływu na dochody podatkowe w styczniu 2024 r.,
- 4) odwieszenie od dnia 1 stycznia 2024 r. stosowania minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych,
- 5) wydłużenie okresu ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych zasadach dla niektórych płatników składek, o których mowa w art.

112a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.³⁾),

- 6) działania wynikające z projektów ustaw przyjętych przez Radę Ministrów od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy lub ustaw uchwalonych przez Sejm od tego dnia,
 - 7) w uzasadnionych przypadkach działania wynikające z projektów ustaw innych niż wskazane w pkt 6, nad którymi zostały podjęte prace od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz projektów aktów wykonawczych będących przedmiotem uzgodnień
- jeżeli wartość każdego z nich w okresie 12 kolejnych miesięcy począwszy od miesiąca wejścia w życie działania dyskrejonalnego przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok *n*, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przedłożonego Sejmowi.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 1079, 1115, 1265, 1933, 2185, 2476, 2707 oraz z 2023 r. poz. 326, 547, 614 i 852.

UZASADNIENIE

I. Cel ustawy

W związku z wybuchem pandemii COVID-19 oraz wojną w Ukrainie i powiązаныmi z nią negatywnymi skutkami gospodarczymi, Komisja Europejska wprowadziła w latach 2020-2023 ogólną klauzulę wyjścia umożliwiającą *de facto* zawieszenie unijnych reguł fiskalnych (general escape clause, GEC). Dawała ona większą elastyczność państwom członkowskim w reagowaniu na pojawiające się szoki. Stabilizująca reguła wydatkowa (SRW) w efekcie również była odpowiednio dostosowywana. Zgodnie z zapowiedziami ze strony organów Unii Europejskiej w 2024 r. nastąpi powrót do standardowych reguł fiskalnych UE, zgodnie z którymi minimalny poziom poprawy wyniku strukturalnego (wysiłku fiskalnego) powinien wynosić 0,5% PKB.

SRW w obecnej postaci implikuje znacznie głębszą konsolidację niż ta, która jest wymagana w regułach unijnych, czego konsekwencją byłoby zagrożenie dla stabilności makroekonomicznej. Dodatkowo, rozbudowa potencjału obronnego, będąca następstwem sytuacji geopolitycznej, wymaga ponadprzeciętnych nakładów inwestycyjnych, które implikują takie dostosowania w zakresie SRW, aby zwiększone wydatki zbrojeniowe nie miały negatywnego wpływu na sytuację w innych gałęziach gospodarki.

Z dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str. 41) wynika obowiązek funkcjonowania numerycznych reguł fiskalnych, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych (z ang. *general government*, sektor gg) jako całość, wynikających z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej. Reguły takie wspierają w szczególności stosowanie się do wartości odniesienia dotyczących deficytu i długu zgodnie z TFUE oraz przyjęcie wieloletniej perspektywy planowania budżetowego, w tym przestrzeganie średniookresowych celów budżetowych założonych przez dane państwo członkowskie.

Proponuje się, aby od 2024 r. obowiązek ten był realizowany poprzez wprowadzenie w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) mechanizmu korygującego nadmierną nierównowagę finansów publicznych wyznaczaną przez odpowiedni poziom wysiłku fiskalnego. Nowy mechanizm korekty wynikający wprost ze współczynnika korygującego nadmierną nierównowagę zastąpiłby dotychczasowy w SRW. W efekcie SRW miałyby rolę wykonawczą dla reguły nadmiernego deficytu – poprzez

mechanizm korekty zapewniłaby konsolidację finansów publicznych na poziomie spójnym z wymogami reguł UE. Proponowany mechanizm korekty stanowi uproszczony i bardziej operacyjny sposób realizacji obowiązków określonych w dyrektywie Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r.

Drugim istotnym elementem proponowanych zmian w ustawie o finansach publicznych jest szczególne traktowanie wydatków obronnych. Proponuje się uwzględnienie w SRW klauzuli odzwierciedlającej rozbieżności między przedpłatami/płatnościami na zakup sprzętu wojskowego (które są rejestrowane jako wydatek w obliczanej metodą kasową SRW), a dostawami sprzętu, które księgowane są metodą memoriałową i mają wpływ na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Ponadto, proponuje się urealnienie punktu startowego w SRW (czyli kwoty wydatków WYD^{*_{n-1}}), co zapewni spójność z podejściem stosowanym w regułach UE. Ogólna klauzula wyjścia w latach 2020-2023 dawała państwom członkowskim zwiększoną swobodę w podejściu do reguł fiskalnych. Rok 2024 będzie zatem pierwszym rokiem stosowania standardowych reguł fiskalnych w UE.

II. Szczegółowe zmiany

Wprowadzenie mechanizmu dostosowania fiskalnego

Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. wymaga, aby każde państwo członkowskie posiadało numeryczne reguły fiskalne, których zadaniem jest skutecznie wspieranie wypełniania obowiązków wynikających z TFUE. W Polsce obowiązek ten był realizowany pośrednio poprzez mechanizm korygujący SRW. W projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie tego mechanizmu poprzez bardziej bezpośrednie odniesienie do unijnych wartości referencyjnych określonych w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu. Byłoby to możliwe poprzez wprowadzenie do ustawy o finansach publicznych dostosowania fiskalnego opartego na odpowiednim poziomie wysiłku fiskalnego (projektowany art. 112a¹ ustawy o finansach publicznych). Rozwiązanie to skutkowałoby automatycznym dostosowaniem fiskalnym w kolejnym roku budżetowym, gdyby najbardziej aktualna prognoza Komisji Europejskiej wykazywała przekroczenie wartości referencyjnej dla wyniku sektora gg (-3% PKB) lub dla długu sektora gg (60% PKB).

Proponuje się zatem, aby nowo wprowadzany mechanizm korygujący nadmierną nierównowagę finansów publicznych realizował ww. obowiązek nałożony na kraje UE – w dyrektywie Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram

budżetowych państw członkowskich – dotyczący wprowadzenia do krajowego procesu budżetowego reguł, które wspierają przestrzeganie unijnych zasad polityki budżetowej. Nowy mechanizm dostosowania fiskalnego przekładałby się na poziom korekty w SRW i zastąpiłby istniejący obecnie mechanizm korekty w SRW. W rezultacie SRW pełniłaby rolę wykonawczą dla reguły nadmiernego deficytu poprzez mechanizm korygujący i zapewniałaby wymaganą przez przepisy UE konsolidację finansów publicznych.

W efekcie proponuje się w ustawie o finansach publicznych dodanie nowego art. 112a¹, który wprowadzałby do polskich ram fiskalnych ww. mechanizm, odnoszący się do wyniku oraz długu sektora gg. Byłby on uruchamiany, jeśli w jednym z lat n lub $n-1$ najbardziej aktualna prognoza KE wskazywałaby na przekroczenie wartości referencyjnej dla przynajmniej jednej z ww. wartości. Wprowadza się również pojęcie dostosowania fiskalnego, wyrażonego w punktach procentowych PKB. W przypadku przekroczenia wartości referencyjnej dla wyniku sektora gg wynoszącej -3% PKB lub dla długu sektora gg wynoszącej 60% PKB, poziom konsolidacji wyniósłby co najmniej $0,5$ punktu procentowego PKB (tak jak w przypadku reguł UE), chyba że Rada UE zarekomenduje niższy wysiłek fiskalny. Dostosowanie fiskalne nie byłoby stosowane w tzw. złych czasach, tj. gdy prognozowana w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi dynamika wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku n jest mniejsza (lub równa) o więcej niż dwa punkty procentowe od wskaźnika średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych WPKB_n, o którym mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Co do zasady poziom konsolidacji ($0,5\%$ PKB) oraz moment uruchomienia mechanizmu dostosowania fiskalnego (deficyt powyżej 3% PKB lub dług wyższy niż 60% PKB) powinny być zgodne z wymogami Paktu Stabilności i Wzrostu.

W efekcie wyrażenia ww. korekty w tys. zł, a nie jak do tej pory w punktach procentowych, w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych proponuje się usunięcie we wzorze na WYD_n nawiasu w wyrażeniu $[WPKB_n + K_n]$. Tym samym wzór otrzymałby postać:

$$WYD_n = WYD_{n-1}^* * E_n(CPI_n) * WPKB_n + K_n + E_n(\Delta DD_n)$$

gdzie wielkość korekty byłaby określona wzorem $K_n = -DF_n * E_n(PKB^{CB}_n)$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

DF_n – dostosowanie fiskalne,

$E_n(PKB^{CB}_n)$ – prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi produkt krajowy brutto w cenach bieżących w roku n ,

n – rok, na który jest obliczana kwota wydatków.

W pozostałych przypadkach korekta wynosić będzie 0.

Jednocześnie mając na uwadze przepisy przejściowe i ich intencję, zostały uzupełnione objaśnienia do symbolu $E_n(ADD_n)$ poprzez dodanie na końcu opisu, że rok n w definicji działań dyskrecjonalnych nie jest wcześniejszy niż rok 2024, co oznacza, że niemożliwe będzie uwzględnienie, aktualizowanie, bądź rezygnacja z działań dyskrecjonalnych, których skutki mają wpływ na system podatkowy, bądź system składek na ubezpieczenia społeczne, w latach 2023 i latach poprzednich bez podjęcia inicjatywy legislacyjnej w tym zakresie od dnia wejścia w życie procedowanej ustawy (rezygnacja z działania wprowadzonego przed rokiem 2024 będzie traktowane jako działanie nowe, a nie rezygnacja z działania). Zaproponowane rozwiązanie jest analogiczne do tego wdrożonego na etapie projektowania SRW w 2013 r. Projekt przewiduje ponowne ustalenie punktu startowego dla SRW (docelowo rokiem odniesienia/bazowym będzie wykonanie wydatków jednostek i organów objętych SRW w roku 2023), a tym samym na kwotę SRW będą oddziaływać tylko nowe działania lub działania mające wpływ na rok 2024 i lata następne wprowadzone w roku 2023 lub latach poprzednich (określone w projekcie ustawy w art. 7).

Wprowadzenie „klauzuli obronnej”

Drugim istotnym elementem nowelizacji ustawy o finansach publicznych jest zapowiedziane w „Programie konwergencji. Aktualizacja 2023” szczególne traktowanie wydatków obronnych. Wzmożone wydatki, w tym przedpłaty na sprzęt wojskowy, ograniczają przestrzeń fiskalną na inne cele, ponieważ mają duży wpływ na określaną za pomocą metody kasowej SRW. Jednocześnie, zgodnie z metodologią, która jest wykorzystywana do obliczania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010 - zasada memoriału), wydatki te będą odzwierciedlone w wyniku sektora gg dopiero w momencie dostawy sprzętu wojskowego. W związku z tym proponuje się dodanie „klauzuli obronnej” w algorytmie ustalania nieprzekraczalnego limitu wydatków. W efekcie różnica między wydatkami kasowymi (płatności kasowe, uruchomienia kredytów, zaciągnięcie zobowiązania) a wartością dostaw sprzętu w danym roku zwiększałaby nieprzekraczalny limit (w przypadku, gdy wydatki kasowe są większe od wartości dostaw dla danego roku), lub zmniejszałaby (w przypadku odwrotnym, gdy wartość dostaw sprzętu byłaby większa). Zmiana ta jest neutralna dla wyniku sektora gg według ESA.

Obecnie zakupy sprzętu wojskowego finansowane są z budżetu państwa i Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych (FWSZ). Czas realizacji kontraktów zbrojeniowych często jest długotrwały.

W efekcie moment (rok) płatności i dostawy sprzętu nie są takie same. Zarówno FWZS, jak i budżet państwa, jako wydatek wykazują płatności za sprzęt. Wydatki te realizowane są także w formie przedpłat/płatności zaliczkowych.

Zaproponowane zmiany dotyczą sposobu traktowania w SRW operacji związanych z zakupem sprzętu wojskowego. W efekcie przedpłaty przekraczające dostawy nie będą ograniczać przestrzeni wydatkowej, co jest spójne z podejściem stosowanym w regułach unijnych. Zmiana podejścia jest neutralna dla poziomu wydatków w długim i średnim okresie, ma natomiast wpływ na ich rozkład w czasie (suma dostaw=suma płatności). W długim okresie skumulowana klauzula obronna wynosi 0.

Wartość klauzuli obronnej będzie dodawana do limitu wydatków ustalonego zgodnie z dotychczasowymi zasadami. W praktyce klauzula obronna będzie równa sumie:

- różnicy planowanej kwoty wydatków (płatności) na zakup sprzętu wojskowego (wydatek kasowy BP i FWSZ) na rok n i kwoty planowanych dostaw w tym roku oraz
- błędu prognozy w roku $n-2$.

W efekcie uwzględnienia błędu prognozy, rozumianego jako różnica pomiędzy rzeczywistą (wykonaną) w roku $n-2$ różnicą pomiędzy wydatkami w ujęciu kasowym a dostawami a planowaną w projekcie ustawy budżetowej na rok $n-2$ różnicą pomiędzy wydatkami w ujęciu kasowym a dostawami na rok $n-2$, błędy prognozy składowych klauzuli obronnej będą neutralne dla poziomu wydatków jednostek objętych SRW w długim okresie.

Minister Obrony Narodowej będzie przekazywał Ministrowi Finansów niezbędne dane do obliczenia klauzuli obronnej w terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej. Minister Obrony Narodowej będzie przekazywał zarówno informacje dotyczące planowanych wielkości (planowane wydatki na zakup sprzętu wojskowego oraz planowaną do otrzymania wartość dostaw sprzętu wojskowego) na rok budżetowy, na który opracowywany jest projekt ustawy budżetowej (rok n), jak i informacje na temat ich realizacji.

Zaproponowana w art. 112aa ust 4d ustawy o finansach publicznych regulacja pozwoli aktualizować dane przekazywane przez Ministra Obrony Narodowej do klauzuli obronnej do czasu przyjęcia projektu ustawy budżetowej na rok n (ewentualnie przyjęcia projektu ustawy nowelizującej) przez Radę Ministrów i ujęcia wartości klauzuli obronnej w uzasadnieniu do tego projektu.

Minister Obrony Narodowej będzie przekazywać prognozę danych na rok budżetowy (rok n) oraz wykonanie tych danych w roku $n-2$ w układzie tablic prezentowanych w sekcji 7. Military equipment expenditure (weapons and supporting equipment) Kwestionariusza Eurostatu dotyczącego tablic notyfikacyjnych EDP (Questionnaire relating to the EDP notification tables).

Oznacza to, że Minister Obrony Narodowej będzie przekazywał informacje odnośnie do wykonania roku $n-2$ oraz planowanych wielkości:

- dostaw sprzętu (zgodnie z tablicami notyfikacyjnymi) oraz
- płatności za dostawy sprzętu (zgodnie z tablicami notyfikacyjnymi).

Zgodnie z proponowanymi przepisami dane do ustalenia klauzuli obronnej mają być ustalone zgodnie z zasadami ustalania danych, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w zakresie wydatków militarnych. Przepis ten reguluje kwestię danych pozwalających na przejście z wyniku kasowego według metodyki krajowej na wynik według zasad ESA. W notyfikacji fiskalnej opracowywanej na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 jedną z takich korekt, w sekwencji przejścia z wyniku kasowego budżetu państwa (metodyka krajowa) na wynik podsektora rządowego według ESA2010, jest tzw. korekta wydatków militarnych. Wielkość ta opowiada różnicy pomiędzy płatnościami za dostawy sprzętu militarnego (wojskowego) a dostawami tego sprzętu w danym roku (różnica pomiędzy tiretami, o których mowa powyżej).

Zmiany dotyczące ponownego przeliczenia kwoty startowej WYD*₂₀₂₃ dla kwoty wydatków WYD₂₀₂₄

Kolejnym filarem proponowanych zmian jest przeliczenie kwoty wydatków SRW na rok 2023 oznaczonej we wzorze WYD_{n-1}^* , która zostałaby zastosowana do ustalenia kwoty wydatków SRW w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024.

W marcu 2023 r. Komisja Europejska w komunikacie – *Fiscal policy guidance for 2024* (COM(2023) 141 final) potwierdziła zniesienie tzw. ogólnej klauzuli wyjścia z końcem 2023 r. W 2024 Komisja Europejska rozpocznie procedurę nadmiernego deficytu wobec państw, w których w 2023 r. deficyt nominalny sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy 3% PKB. Rok 2023 będzie rokiem referencyjnym (odniesienia) dla oceny zgodności polityk fiskalnych państw członkowskich z regułami fiskalnymi UE. Dostosowanie

punktu początkowego w SRW zapewni więc spójność z podejściem stosowanym w przepisach UE.

W dotychczasowym kształcie SRW nie uwzględnia rzeczywistego poziomu wydatków podmiotów objętych regułą, ponieważ jest zakotwiczona w kwocie wydatków na rok 2013 r. (punkt startowy), która jest indeksowana 8-letnim wskaźnikiem PKB i inflacją. Dzięki przeliczeniu punktu startowego kwota wydatków uwzględniałaby zwiększone wydatki, które miały miejsce w latach obowiązywania GEC. Punktem wyjścia obliczonym na 2024 r. jest suma kwoty wydatków SRW obliczonej na potrzeby nowelizacji ustawy budżetowej na 2023 r. i tzw. klauzuli inwestycyjnej¹ (wartość wydatków majątkowych/inwestycyjnych jednostek i organów objętych SRW, które nie były uwzględniane na etapie rozdysponowywania kwoty/limitu SRW pomiędzy poszczególne podmioty objęte SRW), która pozwala na specjalne traktowanie wydatków majątkowych w 2023 r. Zgodnie z art. 1 projektu nowelizacji ustawy budżetowej na 2023 r. przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 9 czerwca br. kwota planowanych wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1–3, 7, pkt 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pkt 9 i 15 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, wynosi 1 373 371 055 tys. zł. Natomiast w uzasadnieniu do ww. projektu wskazano, że tzw. klauzula inwestycyjna wynosi 194.878.305 tys. zł, na co składa się suma wysokości:

- a) prognozowanej kwoty wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i związków metropolitalnych, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy o finansach publicznych;
- b) planowanych wydatków budżetu państwa, o których mowa w art. 124 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, oraz planowanych wydatków inwestycyjnych z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- c) planowanych wydatków inwestycyjnych państwowych funduszy celowych lub funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie ustaw

¹ Klauzulą inwestycyjną w niniejszym dokumencie nazywamy wyłączenia od zasad ogólnych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska.

– z wyłączeniem wydatków na zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wpłat organów i jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych.

W związku z powyższym kwota wydatków SRW na rok 2023 (startowa) oznaczona we wzorze WYD_{n-1}^* , wynosi 1 568 249 360 tys. zł.

W 2025 r., po obliczeniu faktycznej kwoty zrealizowanych wydatków na potrzeby sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej z 2023 r., kwota startowa za 2023 r. będzie skorygowana w oparciu o poniższy wzór:

$$WYD_{n-1} = WYD_{2023}^w * E_{2024}(CPI_{2024}) * WPKB_{2024} + K_{2024} + E_{2024}(\Delta DD_{2024}),$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

WYD_{n-1} – kwota wydatków określona w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2025 przedłożonego Sejmowi służąca do ustalenia kwoty wydatków WYD_n o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych,

WYD_{2023}^w – powiększona i zrealizowana kwota wydatków, wynikająca z informacji, o której mowa w art. 20 ust. 3,

$E_{2024}(CPI_{2024})$ – prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w roku 2024; jeżeli wskaźnik jest niższy od 1, przyjmuje się, że wynosi 1,

$WPKB_{2024}$ – wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych zawarty w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi z dokładnością do setnych części procentu,

K_{2024} – wielkość korekty kwoty wydatków określona w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi,

$E_{2024}(\Delta DD_{2024})$ – suma wartości działań dyskrejonalnych przekraczających 0,03% wartości produktu krajowego brutto, zawartych w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi.

Jednocześnie w przypadku nowelizacji ustawy budżetowej na 2024 została założona aktualizacja kwoty startowej jedynie, jeśli kwota ta będzie znana. Mając na uwadze powyższe do sprawozdania z wykonania będzie dołączona informacja o realizacji w roku 2023 skonsolidowanej kwoty wydatków krajowych wszystkich jednostek objętych SRW, tj. bez uwzględniania wyłączeń wynikających z klauzuli inwestycyjnej zawartej w art. 4 ustawy z 23

czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. poz. 1747, z późn. zm.).

Pozostałe przepisy i termin wejścia w życie ustawy

Zmiany art. 112d, art. 142 i art. 182 ustawy o finansach publicznych są związane z powyższymi zmianami w zakresie SRW i mają charakter dostosowawczy.

Zgodnie z art. 2 projektu ustawy przepisy art. 112a¹, art. 112aa oraz art. 142 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą będą stosowane po raz pierwszy do projektu ustawy budżetowej na rok 2024.

W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 i 2025 zostanie przyjęte, że różnica, o której mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 2 i 3 ustawy zmienianej w art. 1 wynosi 0. Dane do projektu ustawy budżetowej na rok 2024, o których mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, Minister Obrony Narodowej będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw budżetu w dniu następującym po dniu wejścia w życie ustawy albo za zgodą ministra właściwego do spraw budżetu w terminie późniejszym. Należy zwrócić uwagę, że termin na przekazanie przedmiotowych danych w roku 2023 na potrzeby prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2024 będzie późniejszy niż wynikający z regulacji obowiązującej w latach kolejnych. Krótki, 1-dniowy termin na przekazanie danych będzie miał zastosowanie, tylko w sytuacji, gdyby ze względu na harmonogram prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2024 i termin wejścia w życie przedmiotowej nowelizacji ustawy o finansach publicznych, wydłużenie terminu na przekazanie danych przez MON było niemożliwe.

Stosownie do art. 3 przepisy art. 182 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, będą stosowane po raz pierwszy do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2024. Do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2023 będą stosowane przepisy dotychczasowe. Ponadto do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2023 będzie dołączona informacja o realizacji kwoty wydatków, o której mowa w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r., powiększonej o:

1) zrealizowane:

- a) wydatki budżetu państwa, o których mowa w art. 124 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, oraz zrealizowane wydatki inwestycyjne z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1,

b) wydatki inwestycyjne państwowych funduszy celowych lub funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw

– z wyłączeniem wydatków na zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wpłat organów i jednostek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rachunek państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych (przepisy art. 112aa ust. 2-2b ustawy zmienianej w art. 1 będą stosowane odpowiednio);

2) zrealizowaną kwotę wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i związków metropolitalnych, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1.

Wobec tego, że kwota startowa dla ustalenie kwoty wydatków SRW w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 (WYD₂₀₂₃) będzie stanowić sumę rzeczywistych skonsolidowanych wydatków krajowych jednostek objętych SRW, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 i lata kolejne uwzględniane będą wyłącznie działania dyskrecjonalne w zakresie podatków i składek zgodnie z definicją zawartą w art.112aa ustawy o finansach publicznych, które mają skutki finansowe w wysokości powyżej 0,03% PKB w roku 2024 lub później. Nie będzie miała miejsca aktualizacja skutków działań oddziałujących na poziom dochodów w zakresie podatków i składek w roku 2023 i lat poprzednich. W przepisach przejściowych projektu została wskazana lista działań dyskrecjonalnych, które weszły w życie w latach poprzednich, ale ich faktyczny kasowy wpływ na dochody będzie miał miejsce w roku 2024 (stanowią one zmiany systemowe w roku 2024 w stosunku do bazowego systemu podatkowego). Została przewidziana również możliwość uwzględnienia w działaniach dyskrecjonalnych SRW zawartych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 skutków działań wynikających z projektów ustaw przyjętych przez Radę Ministrów od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy lub ustaw uchwalonych przez Sejm od tego dnia, o ile spełniają one warunki określone w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych (m.in. skutek powyżej 0,03% PKB, podatki i składki w rozumieniu ESA2010). Dodatkowo, w uzasadnionych przypadkach, tj. mając na uwadze wysokie prawdopodobieństwo wejścia w życie projektowanych działań oraz ich wpływ na stabilność finansów publicznych, możliwe jest uzupełnienie w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 wymienionych w ustawie działań dyskrecjonalnych o działania wynikające z innych projektów ustaw, nad którymi zostały podjęte prace od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz projektów aktów wykonawczych będących przedmiotem uzgodnień.

Działania na 2024 r. wymienione w art. 7 projektu ustawy wynikają z:

- 1) wprowadzenia w 2023 r. odpisu gazowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687, z późn. zm.) oraz odpisu, o którym mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243, z późn. zm.) – w zakresie wartości środków należnych w styczniu 2024 r.,
- 2) indeksacji od dnia 1 stycznia 2024 roku stawek podatku akcyzowego na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie, wprowadzonej ustawą z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2313),
- 3) obniżenia w 2023 r. stawki podatku od towarów i usług na podstawowe produkty żywnościowe – w zakresie wpływu na dochody podatkowe w styczniu 2024 r., wprowadzonego ustawą z dnia 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2349, z późn. zm.), i przedłużonych ustawą z dnia 13 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 196), ustawą z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1137, z późn. zm.), ustawą z dnia 7 lipca 2022 r. o finansowaniu społecznym dla przedsiębiorców gospodarczych i pomocy kredytobiorcom (Dz. U. z 2023 r. poz. 414) oraz ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2180, z późn. zm.), a następnie przedłużonych na 2023 r. rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług w roku 2023 (Dz. U. poz. 2495, z późn. zm.),
- 4) odwieszenia od dnia 1 stycznia 2024 r. stosowania minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych, ustawą z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2180, z późn. zm.),
- 5) wydłużenia okresu ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych zasadach dla niektórych płatników składek, o których mowa w art. 112a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

(Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.), wprowadzonego ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

Do obliczenia kwoty wydatków na rok 2024 przyjęto dostosowanie fiskalne równe 1,2 pkt. proc. PKB chyba, że z zalecenia Rady Unii Europejskiej wydanego na podstawie art. 121 ust. 2 lub art. 126 ust. 7 TFUE wynikałoby mniejsze ograniczenie tempa wzrostu wydatków. Taka wysokość dostosowania fiskalnego zapewnia ograniczenie nominalnego wzrostu kwoty wydatków SRW netto (po oczyszczeniu o działania dyskrecjonalne w zakresie podatków i składek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych) w 2024 r. do maksymalnie 7,8%, rekomendowanego przez Komisję Europejską w projekcie opinii do „Programu konwergencji. Aktualizacja 2023” w przypadku wydatków krajowych netto sektora gg (po oczyszczeniu o działania dyskrecjonalne i wydatki na obsługę długu). Powyższy projekt opinii będzie przedmiotem obrad Rady Ecofin, która przyjmie ją w lipcu br. Zalecenia Rady należy wykorzystać w opracowywaniu projektu budżetu na rok przyszły.

Przewidywany termin wejścia w życie ustawy został określony na dzień następujący po dniu ogłoszenia. Wejścia w życie ustawy w terminie krótszym niż czternaście dni wymaga ważny interes państwa i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Z uwagi na uwarunkowania procesu przygotowania projektu ustawy budżetowej konieczne jest wejście w życie ustawy z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

III. Skutki społeczno-gospodarcze

Projektowane przepisy nie będą miały wpływu na całość życia społeczno-gospodarczego w Polsce. Wpływ na sektor finansów publicznych będzie miała realizacja wydatków, możliwa dzięki dodatkowej przestrzeni fiskalnej, stworzonej poprzez zmiany w SRW, w szczególności wprowadzenie tzw. klauzuli obronnej oraz przeliczenie punktu startowego.

IV. Realizacja art. 66 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, z późn. zm.) i ocena przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Projekt ustawy bezpośrednio nie wpływa na mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

V. Pozostałe kwestie

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Zaproponowane w projekcie ustawy działanie jest spójne z rozwiązaniem zastosowanym w Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych wymagających notyfikacji w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, o czym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD500.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wprowadzenie do polskiego systemu prawnego stabilizującej reguły wydatkowej stanowiło element transpozycji dyrektywy Rady 2011/85/UE w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. W związku z tym, po opublikowaniu ustawy w Dzienniku Ustaw wymagana będzie notyfikacja zmian do Komisji Europejskiej, która prowadzi proces oceny transpozycji dyrektywy do krajowych ram prawnych.

Wprowadzenie zmian w projekcie ustawy o finansach publicznych w zakresie polskich ram fiskalnych nie będzie miało wpływu na realizację kamieni milowych zawartych w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności.

<p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o finansach publicznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Piotr Patkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Skawiński – Dyrektor Departamentu Polityki Makroekonomicznej, tel. 22 694-52-32, marek.skawinski@mf.gov.pl Anna Napiórkowska – Dyrektor Departamentu Budżetu Państwa, tel. 22 694 40 00, anna.napiorkowska@mf.gov.pl Aneta Cieloch – Dyrektor Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej, tel. 22 694 53 61, aneta.cieloch@mf.gov.pl Maciej Szmigiero – Dyrektor Departamentu Prawnego, tel. 22 694 48 30, maciej.szmigiero@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 21.06.2023</p> <p>Źródło: Decyzja PRM/RM</p> <p>Nr w wykazie prac UD500</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt odpowiada na potrzebę dostosowania ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.) w zakresie polskich ram fiskalnych, szczególnie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej (SRW), do wymogów reguł fiskalnych UE oraz uwarunkowań wynikających z obecnej sytuacji geopolitycznej wywołanej agresją Rosji na Ukrainę.

Brak zmian spowodowałby znacznie głębszą, skokową konsolidację niż ta, która jest wymagana w regułach unijnych, czego konsekwencją byłoby zagrożenie dla stabilności makroekonomicznej. Dodatkowo, rozbudowa potencjału obronnego wymaga ponadprzeciętnych nakładów inwestycyjnych, które wymagają takiego dostosowania SRW, aby zwiększone wydatki zbrojeniowe nie miały negatywnego wpływu na sytuację w innych gałęziach gospodarki.

Obowiązek istnienia numerycznych reguł fiskalnych wynika z dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str. 41), które wspierają wynikające z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) zobowiązania państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej, w szczególności w zakresie przestrzegania wartości referencyjnych dla deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych. Proponuje się zatem, aby ten obowiązek był realizowany poprzez wprowadzenie w ustawie o finansach publicznych mechanizmu korygującego nadmierną nierównowagę finansów publicznych oznaczającą przekroczenie wartości referencyjnej dla deficytu (3% PKB) lub długu (60% PKB) według metodyki ESA2010 przez prognozy wyników (deficytów)/długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010). Nowy mechanizm korekty wynikający wprost ze współczynnika korygującego nadmierną nierównowagę zastąpiłby dotychczasowy w SRW. W efekcie SRW miałyby rolę wykonawczą dla reguły nadmiernego deficytu – poprzez mechanizm korekty zapewniałaby konsolidację finansów publicznych na poziomie spójnym z wymogami reguł UE.

Drugim istotnym elementem proponowanych zmian w ustawie o finansach publicznych jest szczególne traktowanie wydatków obronnych. Proponuje się uwzględnienie w SRW klauzuli odzwierciedlającej rozbieżności między przedpłatami/płatnościami na zakup sprzętu wojskowego (które są rejestrowane jako wydatek w obliczanej metodą kasową SRW), a dostawami sprzętu (wydatek i wpływ na wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych według metodyki ESA w momencie dostawy).

Ponadto, proponuje się urealnienie punktu startowego w SRW, co zapewniłoby spójność z podejściem stosowanym w regułach UE. W związku z pandemią COVID-19 oraz wojną w Ukrainie Komisja Europejska zaproponowała stosowanie ogólnej klauzuli wyjścia od reguł unijnych (*general escape clause*, GEC) w latach 2020-2023, która dawała państwom członkowskim zwiększoną swobodę w podejściu do reguł fiskalnych. Rok 2024 będzie pierwszym rokiem stosowania standardowych reguł fiskalnych w UE, dla których punktem odniesienia (startowym) będzie poziom wydatków w 2023 r.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się:

1. Wprowadzić w ustawie o finansach publicznych **mechanizm korygujący nadmierną nierównowagę finansów publicznych**, który zastąpi dotychczasowy mechanizm korekty zawarty w stabilizującej regule wydatkowej. W nowym mechanizmie korygującym, wartość dostosowania fiskalnego będzie miała bezpośredni wpływ na wysokość korekty. Byłby on aktywowany, jeśli w roku n lub n-1 najbardziej aktualna prognoza Komisji Europejskiej wskazywałaby na przekroczenie wartości referencyjnej dla wyniku sektora instytucji rządowych i samorządowych (-3% PKB) lub długu publicznego wg ESA2010 (60% PKB). Wartość dostosowania fiskalnego zgodnie z regułami UE będzie wynosić co najmniej 0,5 punktu procentowego PKB, chyba że Rada UE zarekomenduje niższy wysiłek fiskalny. W efekcie SRW poprzez mechanizm korekty zapewniałaby konsolidację finansów publicznych na poziomie wynikającym z reguł fiskalnych UE. W 2024 r., dostosowanie fiskalne wyniesie 1,2 pkt. proc. PKB (chyba że z zalecenia Rady Unii Europejskiej wydanego na podstawie art. 121 ust. 2 lub art. 126 ust. 7 TFUE będzie wynikało mniejsze ograniczenie tempa wzrostu wydatków), dzięki czemu zapewni ograniczenie nominalnego wzrostu kwoty wydatków SRW netto do maksymalnie 7,8%, które Komisja Europejska zarekomendowała Polsce w projekcie opinii do „Programu konwergencji. Aktualizacja 2023” w przypadku wydatków krajowych netto sektora gg.

2. Wprowadzić w ustawie o finansach publicznych **„klauzulę obronną”**, która pozwoli na szczególne traktowanie wydatków związanych ze zwiększaniem potencjału obronnego, poprzez jej dodanie w algorytmie ustalania nieprzekraczalnego limitu wydatków. Wartość klauzuli obronnej będzie stanowić różnicę między planowanymi na rok n wydatkami kasowymi (w postaci np. przedpłat za sprzęt wojskowy), a wartością planowanych dostaw sprzętu w tym roku. Klauzula ta będzie obliczana na podstawie danych dotyczących dostaw sprzętu i płatności przekazanych przez MON. Planowana różnica będzie korygowana o błędy prognozy dotyczącej roku n-2.

3. W związku z powrotem do stosowania standardowych reguł fiskalnych w UE po ogólnej klauzuli wyjścia w latach 2020-2023 **ponowne przeliczenie kwoty startowej** urealnijającej poziom wydatków do warunków po latach powtarzających się szoków. Dostosowanie punktu początkowego w SRW zapewni spójność z podejściem stosowanym w przepisach UE, w których rok 2023 będzie rokiem referencyjnym (odniesienia) dla oceny polityk fiskalnych państw członkowskich. Urealniona kwota startowa będzie podstawą do obliczenia kwoty wydatków na rok 2024. Będzie ona uwzględniać planowany poziom krajowych „niemajątkowych” wydatków podmiotów objętych SRW oraz tzw. klauzulę inwestycyjną, która pozwala na specjalne traktowanie wydatków majątkowych w 2023 r. Z kolei w 2025 r., po obliczeniu faktycznej kwoty zrealizowanych wydatków na potrzeby sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej z 2023 r., kwota startowa będzie zaktualizowana.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wi elk ość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Obrony Narodowej	1	Własne	Przekazywanie Ministrowi Finansów danych o planowanych na rok budżetowy i wykonanych dostawach i płatnościach w zakresie sprzętu wojskowego.
Minister Finansów	1	Własne	Obliczanie wysokości klauzuli obronnej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane regulacje nie wymagają skierowania do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z

2017 r. poz. 248) w związku z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Projektowane rozwiązania nie spowodują zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów. Wpływ na sektor finansów publicznych będzie miała realizacja wydatków, możliwa dzięki dodatkowej przestrzeni fiskalnej, stworzonej poprzez zmiany w SRW, w szczególności wprowadzenie tzw. klauzuli obronnej oraz przeliczenie punktu startowego.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu.
--	--------------

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

x nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

9. Wpływ na rynek pracy

Brak wpływu.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu	Brak wpływu
------------------	-------------

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja nie jest przewidywana.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Ustawa o zmianie ustawy o finansach publicznych
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Rady nr 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (D. Urz. UE L 306 z 23.11.2011)

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

1.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regułami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	Art. 112a ¹ ustawy o finansach publicznych	„Art.112a ¹ . 1. W przypadku gdy najbardziej aktualne prognozy Komisji Europejskiej przewidują, że: 1) wartość relacji wyniku nominalnego sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do produktu krajowego brutto w roku <i>n-1</i> lub roku <i>n</i> , o których mowa w art. 112aa ust. 1, jest niższa niż -3%, lub 2) wartość relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie
2.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)			

				<p>procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską do produktu krajowego brutto w roku <i>n-1</i> lub w roku <i>n</i>, o których mowa w art. 112aa ust. 1, jest wyższa niż 60%</p> <p>- Rada Ministrów uchwała projekt ustawy budżetowej na rok <i>n</i>, o którym mowa w art. 112aa ust. 1, w którym uwzględnia w kwocie wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, dostosowanie fiskalne, które wynosi co najmniej 0,5 punktu procentowego produktu krajowego brutto.</p> <p>2. Dostosowanie fiskalne może być niższe niż 0,5 punktu procentowego produktu krajowego brutto, jeżeli wynika to z zaleceń Rady Unii Europejskiej wydanych na podstawie art. 121 ust. 2 lub ust. 4 lub art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.”</p> <p><u>Z dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 8.11.2011, str. 41) wynika obowiązek funkcjonowania numerycznych reguł fiskalnych, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych (z ang. general government, sektor gg) stosowanie się do wartości odniesienia dotyczących deficytu i długu zgodnie z TFUE.</u></p> <p><u>W polskich ramach fiskalnych odwołanie do wymogów wynikających z TFUE było do tej pory pośrednie, poprzez mechanizm korygujący SRW. W projekcie ustawy proponuje się wzmocnienie tego mechanizmu poprzez bardziej bezpośrednie odniesienie do unijnych wartości referencyjnych określonych w Protokole w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu.</u></p>	
--	--	--	--	---	--

				<p><u>Byłoby to możliwe poprzez wprowadzenie do ustawy o finansach publicznych dostosowania fiskalnego opartego na odpowiednim poziomie wysiłku fiskalnego. Rozwiązanie to skutkowałoby automatycznym dostosowaniem fiskalnym w kolejnym roku budżetowym, gdyby najbardziej aktualna prognoza Komisji Europejskiej wykazywała przekroczenie wartości referencyjnej dla wyniku sektora gg (-3% PKB) lub dla długu sektora gg (60% PKB).</u></p> <p>W efekcie art. 112a, wprowadza do polskich ram fiskalnych ww. mechanizm, odnoszący się do wyniku i długu sektora gg, jeśli w jednym z lat n lub n-1 najbardziej aktualna prognoza KE wskazywałaby na przekroczenie wartości referencyjnych. Wprowadza się również pojęcie dostosowania fiskalnego, wyrażonego w punktach procentowych PKB. W przypadku przekroczenia wartości referencyjnej dla wyniku sektora gg wynoszącej -3% PKB lub dla długu sektora gg wynoszącej 60% PKB, poziom konsolidacji wyniósłby co najmniej 0,5 punktu procentowego PKB rocznie (tak jak w przypadku reguł UE), chyba że Rada UE zarekomenduje niższy wysiłek fiskalny. Co do zasady poziom konsolidacji (0,5% PKB rocznie) oraz moment uruchomienia mechanizmu dostosowania fiskalnego (deficyt powyżej 3% PKB lub dług wyższy niż 60% PKB) powinny być zgodne z wymogami Paktu Stabilności i Wzrostu.</p>	
3.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regułami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	Art. 112aa ustawy o finansach publicznych	„1. Kwota wydatków na dany rok organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1–3, 7, pkt 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, pkt 9 i 15, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw, jest obliczana według wzoru:

4.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)		$WYD_n = WYD_{n-1}^* \cdot E_n(CPI_n) \cdot WPKB_n + K_n + E_n(\Delta DD_n)$ <p>przy czym:</p> $WYD_{n-1}^* = WYD_{n-1} \cdot \frac{CPI_{n-2}}{E_{n-1}(CPI_{n-2})} \cdot \frac{E_n(CPI_{n-1})}{E_{n-1}(CPI_{n-1})}$ $WPKB_n = \sqrt[8]{\frac{PKB_{n-2}}{PKB_{n-8}} \cdot E_n\left(\frac{PKB_{n-1}}{PKB_{n-2}}\right) \cdot E_n\left(\frac{PKB_n}{PKB_{n-1}}\right)}$ <p>w którym poszczególne symbole oznaczają:</p> <p>n - rok, na który jest obliczana kwota wydatków, $n-1$ - rok poprzedzający rok n, $n-2$ - rok poprzedzający rok n o dwa lata, $n-8$ - rok poprzedzający rok n o osiem lat,</p> <p>(...)</p> <p>$E_n(\Delta DD_n)$ - prognozowana wartość ogółem działań dyskrejonalnych, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, w zakresie podatków i składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej, planowanych na rok n, jeżeli wartość każdego z nich w okresie 12 kolejnych miesięcy poczynwszy od miesiąca wejścia w życie działania dyskrejonalnego przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonego Sejmowi; w przypadku planowanej w roku n rezygnacji z działań dyskrejonalnych dokonanych w latach poprzednich w prognozowanej wartości ogółem działań dyskrejonalnych w roku n uwzględnia się wpływ na kwotę WYD_n dokonanych działań dyskrejonalnych, który</p>	
----	-----------------------	--	--	---	--

				<p>wystąpiłby w przypadku braku rezygnacji z tych działań w roku n, z tym że w przypadku dokonywania w roku n aktualizacji wartości działań dyskrejonalnych uwzględnionych w latach poprzednich nie ma zastosowania warunek przekroczenia przez każde z nich 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n przedłożonego Sejmowi, przy czym rok n nie jest wcześniejszy niż rok 2024;</p> <p>(...)</p> <p>4. Wielkość korekty kwoty wydatków K_n, o której mowa w ust. 1:</p> <p>1) w przypadku gdy prognozowana w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n, o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi dynamika wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku n, o którym mowa w ust. 1, nie jest mniejsza o więcej niż dwa punkty procentowe od wskaźnika średniokresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych $WPKB_n$, o którym mowa w ust. 1, jest obliczana według wzoru:</p> $K_n = - DF_n * E_n(PKB^{CB}_n)$ <p>w którym poszczególne symbole oznaczają:</p> <p>DF_n - dostosowanie fiskalne w wielkości, o której mowa w art. 112a¹ ust. 1 albo ust. 2,</p> <p>$E_n(PKB^{CB}_n)$ - prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n, o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi produkt krajowy brutto w cenach bieżących w roku n, o którym mowa w ust. 1;</p> <p>2) w pozostałych przypadkach wynosi 0.”</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p><u>W związku z wprowadzeniem mechanizmu korekty opisanego w art. 112a¹ oraz w efekcie wyrażenia ww. korekty w tys. zł, a nie jak do tej pory w punktach procentowych, proponuje się usunięcie we wzorze na WYD_n nawiasu w wyrażeniu $[WPKB_n+K_n]$. Powyższe przepisy stanowią dostosowanie wzoru na kwotę wydatków do rozwiązań wprowadzonych w art. 112a¹.</u></p> <p><u>Ponadto w związku z wprowadzonym mechanizmem przeliczenia na nowo kwota startowej WYD_{2023} za rok 2023, w efekcie którego będzie ona stanowić sumę rzeczywistych wydatków jednostek objętych SRW, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 i lata kolejne uwzględniane będą wyłącznie działania dyskrecyjne w zakresie podatków i składek zgodnie z definicją zawartą w art.112aa ustawy o finansach publicznych, które mają skutki finansowe w wysokości powyżej 0,03% PKB w roku 2024 lub później. Nie będzie miała miejsca aktualizacja skutków działań dyskrecyjnych zrealizowanych w latach poprzednich (w 2023 r. i lat poprzednich). Przepisy przejściowe projektu określają listę działań, które weszły w życie w latach poprzednich, ale ich faktyczny kasowy wpływ na dochody będzie miał miejsce w roku 2024 (stanowią zmiany systemowe w roku 2024 w stosunku do bazowego systemu podatkowego). Ustawa przewiduje również możliwość uwzględnienia w działaniach dyskrecyjnych SRW uwzględnianych w projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 skutków projektów aktów prawnych przyjętych przez Radę Ministrów lub uchwalonych przez Sejm od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile spełniać warunki określone w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych (m.in. skutek powyżej 0,03% PKB, podatki i składki w rozumieniu ESA2010). Dodatkowo, w uzasadnionych przypadkach, w szczególności mając na uwadze wysokie</u></p>	
--	--	--	--	--	--

					prawdopodobieństwo wejścia w życie projektowanych działań oraz ich wpływ na stabilność finansów publicznych, możliwe będzie uwzględnienie działań wynikające z projektów ustaw, nad którymi zostały podjęte prace od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz projektów aktów wykonawczych będących przedmiotem uzgodnień.	
5.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regułami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	Art. 112aa ustawy o finansach publicznych	„3. (...) oraz powiększona o kwotę prognozowanych na rok <i>n</i> działań jednorazowych i tymczasowych po stronie dochodów, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1466/97/WE z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych, jeżeli wartość każdego z nich przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok <i>n</i> przedłożonego Sejmowi, oraz o wartość klauzuli obronnej , stanowi nieprzekraczalny limit wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 9 pkt 1, państwowych jednostek budżetowych z wyłączeniem organów i jednostek, o których mowa w art. 139 ust. 2, pkt 7 i 8 z wyłączeniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw z wyłączeniem Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, oraz z wyłączeniem Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.	
6.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)				

				<p>(...)</p> <p>4a. Wartość klauzuli obronnej równa jest sumie:</p> <p>1) różnicy pomiędzy planowanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w roku n, o którym mowa w ust. 1, a wartością dostaw sprzętu wojskowego planowaną do otrzymania w roku n, o którym mowa w ust. 1, oraz</p> <p>2) różnicy pomiędzy wykonanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1, a wartością dokonanych dostaw sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1, oraz</p> <p>3) różnicy pomiędzy wartością planowanych na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, dostaw sprzętu wojskowego, a planowanymi na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, wydatkami na zakup sprzętu wojskowego, uwzględnionej w klauzuli obronnej zawartej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok $n-2$, o którym mowa w ust. 1, przedłożonego Sejmowi.</p> <p>4b. Minister Obrony Narodowej przekazuje Ministrowi Finansów dane dotyczące wartości:</p> <p>1) planowanych wydatków na zakup sprzętu wojskowego w roku n, o którym mowa w ust. 1, oraz wykonanych wydatków na zakup sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1;</p> <p>2) dostaw sprzętu wojskowego planowanych do otrzymania w roku n, o którym mowa w ust. 1, oraz dokonanych dostaw sprzętu wojskowego w roku $n-2$, o którym mowa w ust. 1.</p> <p>4c. Wartości planowanych i wykonanych wydatków oraz planowanych i dokonanych dostaw, o których mowa w ust. 4b, ustala się zgodnie z zasadami ustalania danych, o których</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>mowa w art. 3 ust. 2 lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, w zakresie wydatków militarnych.</p> <p>4d. Wartość klauzuli obronnej, o której mowa w ust. 4a, jest obliczana na podstawie danych, o których mowa w ust. 4b, przekazanych Ministrowi Finansów przez Ministra Obrony Narodowej w terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej. Do czasu przyjęcia przez Radę Ministrów projektu ustawy budżetowej, w przypadku zaistnienia zmian mających wpływ na wartość klauzuli obronnej, Minister Obrony Narodowej jest obowiązany przekazać niezwłocznie zmienione dane. Minister Obrony Narodowej przekazuje dane w formacie, o którym mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 479/2009 z dnia 25 maja 2009 r. o stosowaniu Protokołu w sprawie procedury dotyczącej nadmiernego deficytu załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.”,</p> <p><u>Zaproponowane zmiany dotyczą sposobu traktowania w SRW operacji związanych z zakupem sprzętu wojskowego. W efekcie przedpłaty przekraczające dostawy nie będą ograniczać przestrzeni wydatkowej w sposób spójny z podejściem stosowanym w regułach unijnych. Zmiana podejścia jest neutralna dla poziomu wydatków w długim i średnim okresie, ma natomiast wpływ na ich rozkład w czasie (suma dostaw=suma płatności). W długim okresie skumulowana klauzula obronna wynosi 0.</u></p> <p>Wzmożone wydatki, w tym przedpłaty na sprzęt wojskowy, ograniczają przestrzeń fiskalną na inne cele, ponieważ mają duży</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>wpływ na określaną za pomocą metody kasowej SRW. Jednocześnie, zgodnie z metodologią, która jest wykorzystywana do obliczania deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA2010 - zasada memoriału), wydatki te będą odzwierciedlone w wyniku sektora gg dopiero w momencie dostawy sprzętu wojskowego. W związku z tym proponuje się dodanie „klauzuli obronnej” w algorytmie ustalania nieprzekraczalnego limitu wydatków. W efekcie różnica między planowanymi wydatkami kasowymi (płatności kasowe, uruchomienia kredytów, zaciągnięcie zobowiązania) a planowaną wartością dostaw sprzętu w danym roku zwiększałaby nieprzekraczalny limit (w przypadku, gdy wydatki kasowe są większe od wartości dostaw dla danego roku, w przypadku odwrotnym, gdy wartość dostaw sprzętu byłaby większa różnica zmniejszy kwotę nieprzekraczalnego limitu). Zmiana ta jest neutralna dla wyniku sektora gg wg ESA.</p> <p>Obecnie zakupy sprzętu wojskowego finansowane są z budżetu państwa i Funduszu Wsparcia Sił Zbrojnych (FWSZ). Czas realizacji kontaktów zbrojeniowych często jest długotrwały. W efekcie moment (rok) płatności i dostawy sprzętu nie są takie same. Zarówno FWZS, jak i budżet państwa, jako wydatek, wykazują płatności za sprzęt. Wydatki te realizowane są także w formie przedpłat/płatności zaliczkowych.</p>	
7.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regułami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	Art. 3 -7 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych	<p>„Art. 3. (...)</p> <p>3. Do sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok 2023 dołącza się informację o realizacji kwoty wydatków, o której mowa w art. 1 ust. 3 ustawy budżetowej na rok 2023 z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 256) powiększonej o:</p> <p>1)zrealizowane:</p>

8.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)		<p>a) wydatki budżetu państwa, o których mowa w art. 124 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 1, oraz zrealizowane wydatki inwestycyjne z przeznaczeniem na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1,</p> <p>b) wydatki inwestycyjne państwowych funduszy celowych lub funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw</p> <p>– z wyłączeniem wydatków na zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wpłat organów i jednostek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rachunek państwowego funduszu celowego na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych;</p> <p>2) zrealizowaną kwotę wydatków jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków i związków metropolitalnych, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1.</p> <p>(...)</p> <p>Art. 4. Do obliczenia kwoty wydatków WYD_n, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok budżetowy 2024 przyjmuje się:</p> <p>1) kwotę wydatków WYD_{n-1}^*, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, równą 1 568 249 360 tys zł;</p> <p>2) dostosowanie fiskalne, o którym mowa w art.112a¹ ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, które wynosi 1,2 punktu procentowego produktu krajowego brutto, chyba że z</p>	
----	-----------------------	--	--	--	--

				<p>zalecenia Rady Unii Europejskiej wydanego na podstawie art. 121 ust. 2 lub art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wynika mniejsze ograniczenie tempa wzrostu wydatków.</p> <p>Art. 5. W przypadku zmiany ustawy budżetowej na rok 2024 w zakresie, o którym mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 1, do obliczenia kwoty wydatków WYD_n, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2024, przyjmuje się kwotę wydatków WYD_{n-1}^*, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, równą realizacji w roku 2023 kwoty wydatków organów i jednostek, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art.1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wynikającą z informacji, o której mowa w art. 3 ust. 3, jeżeli kwota ta jest znana.</p> <p>Art. 6. Do obliczenia kwoty wydatków WYD_n, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, na rok budżetowy 2025 przyjmuje się kwotę wydatków WYD_{n-1}, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, obliczoną według wzoru:</p>	
--	--	--	--	--	--

				$WYD_{n-1} = WYD_{2023}^w * E_{2024}(CPI_{2024}) * WPKB_{2024} + K_{2024} + E_{2024}(\Delta DD_{2024})$ <p>w którym poszczególne symbole oznaczają:</p> <p>WYD_{n-1} - kwota wydatków określona w uzasadnieniu do projektu ustawy budżetowej na rok 2025 przedłożonego Sejmowi służąca do ustalenia kwoty wydatków WYD_n, o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą,</p> <p>WYD₂₀₂₃^w - powiększona i zrealizowana kwota wydatków, wynikająca z informacji, o której mowa w art. 20 ust. 3,</p> <p>E₂₀₂₄(CPI₂₀₂₄) - prognozowany w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w roku 2024; jeżeli wskaźnik jest niższy od 1, przyjmuje się, że wynosi 1,</p> <p>WPKB₂₀₂₄ - wskaźnik średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych zawarty w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi z dokładnością do setnych części procentu,</p> <p>K₂₀₂₄ - wielkość korekty kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawarta w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi,</p> <p>E₂₀₂₄(ΔDD₂₀₂₄) - suma wartości działań dyskrejonalnych przekraczających 0,03% wartości produktu krajowego</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>brutto, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawartych w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok 2024 przedłożonego Sejmowi.</p> <p>Art. 7. W projekcie ustawy budżetowej na rok 2024 oraz w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2024, w przypadku zmiany ustawy budżetowej w zakresie, o którym mowa w art. 110 ust. 1 pkt 2a ustawy zmienianej w art. 1, w prognozowanej wartości ogółem działań dyskrejonalnych, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uwzględnia się:</p> <p>1) wprowadzenie w roku 2023 gazowego odpisu, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz. U. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 556) oraz odpisu, o którym mowa w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27 października 2022 r. o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku (Dz. U. poz. 2243 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295) – w zakresie wartości środków należnych w styczniu 2024 r.,</p> <p>2) indeksację od dnia 1 stycznia 2024 r. stawek podatku akcyzowego na alkohol etylowy, piwo, wino, napoje fermentowane oraz wyroby pośrednie, wyroby tytoniowe, susz tytoniowy i wyroby nowatorskie,</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>3) obniżenie w roku 2023 stawki podatku od towarów i usług na podstawowe produkty żywnościowe – w zakresie wpływu na dochody podatkowe w styczniu 2024 r.,</p> <p>4) odwieszenie od dnia 1 stycznia 2024 r. stosowania minimalnego podatku dochodowego od osób prawnych,</p> <p>5) wydłużenie okresu ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne na preferencyjnych zasadach dla niektórych płatników składek, o których mowa w art. 112a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.).</p> <p>6) działania wynikające z projektów ustaw przyjętych przez Radę Ministrów od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy lub ustaw uchwalonych przez Sejm od tego dnia,</p> <p>7) w uzasadnionych przypadkach działania wynikające z projektów ustaw innych niż wskazane w pkt 6, nad którymi zostały podjęte prace od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy oraz projektów aktów wykonawczych będących przedmiotem uzgodnień</p> <p>– jeżeli wartość każdego z nich w okresie 12 kolejnych miesięcy począwszy od miesiąca wejścia w życie działania dyskrecjonalnego przekracza 0,03% wartości produktu krajowego brutto prognozowanej w uzasadnieniu projektu ustawy budżetowej na rok n, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przedłożonego Sejmowi.”</p> <p>W marcu 2023 r. Komisja Europejska w komunikacie – <i>Fiscal policy guidance for 2024</i> (COM(2023) 141 final) potwierdziła zniesienie tzw. ogólnej klauzuli wyjścia z końcem 2023 r. W 2024 Komisja Europejska rozpocznie procedurę nadmiernego deficytu wobec państw, w których w 2023 r. deficyt nominalny sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczy 3% PKB. Rok</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>2023 będzie rokiem referencyjnym (odniesienia) dla oceny zgodności polityk fiskalnych państw członkowskich z regulami fiskalnymi UE. Dostosowanie punktu początkowego w SRW zapewni więc spójność z podejściem stosowanym w przepisach UE.</p> <p>Do obliczenia kwoty wydatków na rok 2024 przyjęto dostosowanie fiskalne równe 1,2 pkt. proc. PKB chyba, że z zalecenia Rady Unii Europejskiej wydanego na podstawie art. 121 ust. 2 lub art. 126 ust. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wynikałoby mniejsze ograniczenie tempa wzrostu wydatków. Taka wysokość dostosowania fiskalnego zapewnia ograniczenie nominalnego wzrostu kwoty wydatków SRW netto (po oczyszczeniu o działania dyskrecjonalne w zakresie podatków i składek, o których mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych) w 2024 r. do maksymalnie 7,8%, rekomendowanego przez Komisję Europejską w projekcie opinii do „Programu konwergencji. Aktualizacja 2023” w przypadku wydatków netto sektora gg. Powyższy projekt opinii do będzie przedmiotem obrad Rady Ecofin, która przyjmie ją w lipcu br. Zalecenia Rady należy wykorzystać w opracowywaniu projektu budżetu na rok przyszły.</p>	
9.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regulami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	<p>Art. 142 ustawy o finansach publicznych</p> <p>„Do projektu ustawy budżetowej dołącza się uzasadnienie zawierające w szczególności:</p> <p>(...)</p> <p>6b) informacje o wielkości wskaźnika średniookresowej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, wielkości korekty kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, wartości klauzuli</p>	

10.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)			obronnej, o której mowa w art. 112aa ust. 4a, poszczególnych różnicach, o których mowa w art. 112aa ust. 4a pkt 1-3, każdym dyskrejonalnym działaniu przekraczającym 0,03% wartości produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 112aa ust. 1, aktualizacji wartości działań dyskrejonalnych, o których mowa w art. 112aa ust. 1, oraz o każdym jednorazowym i tymczasowym działaniu po stronie dochodów przekraczającym 0,03% wartości produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 112aa ust. 3; (...) 3. W latach i, o których mowa w art. 112d ust. 3, uzasadnienie nie zawiera informacji o sumie, o której mowa w ust. 1 pkt 6b.”	
11.	Rozdział IV Art. 5	Każde państwo członkowskie dysponuje, specyficznymi dla niego, numerycznymi regułami fiskalnymi, które w wieloletniej perspektywie skutecznie wspierają realizację przez sektor instytucji rządowych i samorządowych jako całość, wynikających z TFUE zobowiązań państw członkowskich w obszarze polityki budżetowej.	T	Art. 182 ustawy o finansach publicznych	1. Wykonanie ustawy budżetowej podlega kontroli Sejmu. 2. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi i Najwyższej Izbie Kontroli, w terminie do dnia 31 maja roku następnego, roczne sprawozdanie z wykonania ustawy budżetowej oraz: (...) 4. Do sprawozdania dołącza się: (...)	
12.	Rozdział IV Art. 6	1. Bez uszczerbku dla postanowień TFUE dotyczących unijnych ram nadzoru budżetowego, specyficzne dla poszczególnych krajów numeryczne reguły fiskalne zawierają następujące elementy: a) określenie celu i zakres reguł; (...)			6) informację o realizacji kwoty wydatków obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1 albo art. 112d ust. 3 oraz kwoty limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;	

				<p>6a) informację o różnicy pomiędzy wykonanymi wydatkami na zakup sprzętu wojskowego, a wartością dokonanych dostaw sprzętu wojskowego;</p> <p>7) informację o sumie obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 5.</p> <p>4a. W roku s, o którym mowa w art. 112d ust. 3, do sprawozdania nie dołącza się informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 6 i 6a.</p> <p>4b. W latach i, o których mowa w art. 112d ust. 3, do sprawozdania nie dołącza się informacji, o której mowa w ust. 4 pkt 7.</p> <p>(...)</p>	
--	--	--	--	---	--

Minister do Spraw Unii Europejskiej

DPU.E.920.850.2023.RS(6)
Warszawa, 27 czerwca 2023 r.
Dot.: RM-0610-85-23 z 26.06.2023 r.

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia
o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia Ministra do Spraw Unii Europejskiej

Karolina Rudzińska
Podsekretarz Stanu
w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
Pani Magdalena Rzeczkowska
Minister Finansów

Telefon: +48 22 694 7540
adres email: SMUE@kprm.gov.pl
www.gov.pl/web/premier

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa